

УКРАЇНА

БИЧАЛЬСЬКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА I-II СТУПЕНІВ
КОСТОПЛЬСЬКОЇ РАЙОННОЇ РАДИ
РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСТІ

35054, с. Бичаль, вул. Кондратюка, 41, телефон 6-64-41

15.04.2013 №649
29.04.2013 №59

Методичний кабінет
Спічак Галині Олексіївні

**Інформація
про проведення «Весняного тижня Добра-2013»**

В рамках щорічної Всеукраїнської акції «Весняний тиждень Добра-2013» в Бичальській загальноосвітній школі I-II ступенів було проведено такі заходи:

22.04 – Відкриття Тижня Добра на загальношкільній лінійці. Проведення годин спілкування «Урок добра і милосердя», «Добро все перемаже», «Стався до інших так, як хочеш щоб ставились до тебе»

23.04 – Упорядкування могили воїнів УПА

24.04 – зустріч із представниками Червоного хреста та передача їм зібраних учнями іграшок та одягу для малозабезпечених дітей району

25.04 – прибирання території біля церкви – упорядкування квітника, побілка загорожі

26.04 – проведення конкурсу малюнків серед молодших школярів «Добрий вчинок»

27.04 – підведення підсумків Тижня. Нагородження найактивніших учасників

Ще на початку квітня школярі виготовили та повісили скриньку для збору коштів онкохворим дітям району, який триватиме до 1 червня. А 19-20 квітня в школі пройшла масштабна акція під час якої було прибрано шкільну територію, вулиці біля цвинтаря, стадіону, церкви та ділянку дороги до сусіднього села Чудви.

Мета: навчити учнів культури спілкування, виховання в учнів любові до батьків, любові до рідної землі, формування почуття обов'язку і відповідальності за свої слова і вчинки.

Обладнання: ручки чи олівці, чисті аркуші паперу, великий тлумачний словник.

Краса врятує світ
Ф.М.Достоевський
Добро все перемаже
Народна мудрість

Записи на дошці:

Добро

- Усе позитивне в житті людей, що відповідає їхнім інтересам, бажанням, мріям, благо.

- Добра, корисна справа, дія, вчинок.

Зло

- Що-небудь погане, недобре.

- Нещастя, лихо, горе.

- Почуття роздратування, гніву, досади, розлюченість.

Милосердя – щиросердність, співчуття, готовність робити добро всім, любов на ділі, здатність відгукнутися на чужий біль. Людям милосердним притаманне співчуття по відношенню до сироти, інваліда, тяжко хворої людини, людини похилого віку, людини що потрапила в біду.(Тлумачний словник В.І.Даля)

Учитель

Добрий день дорогі діти!

Дорогі діти! Сьогодні у нас незвичайний урок – урок доброти і милосердя.

Відтак, почнемо розкривати велику таємницю природи добра.

Перед вами таблиця. На ній ви бачите слова:любити, сподіватися, шана, ненависть, байдужість, біль, повагу, злагода, добрий, тривога, ніжність, сумний, хвороба, справедливість, війна, кров.

Завдання

Знайдіть спочатку слова, які символізують добро. А тепер, слова, які символізують зло.

Молодці! Інтуїтивно ви правильно визначили значення слів.

Ми зробили перший крок до визначення поняття «добро». А як ви уявляєте добро?

Чи можна доторкнутися до добра?

Чи можна його скуштувати?

Чи можна понюхати?

Отже, це категорія не матеріальна, а духовна. Вона стоїть поряд з такими поняттями як душа, дух.

Як же зрозуміти, що це – добро?

З ким воно асоціюється? З яким предметом ви пов'язуєте поняття «добро»? (Сонце, мати, природа...)

Як би ви його намалювали?

(До дошки запрошуються художники)

Завдання: намалювати добро.

- Якщо добро зобразити у вигляді музики, яка це буде музика? (Весела, сумна, жанр)

- Яким кольором ви намалювали б добро?

- Чого більше в сучасному світі – добра чи зла?

Отже, добро – це духовна категорія, її не можна торкнутися, понюхати, посмакувати. Добро можна тільки відчути: це ласкаве, добре, ніжне ставлення, це готовність допомогти в скрутну хвилину, це любов до оточуючого світу. Це те, що заставляє нас радіти, любити, співчувати.

А тепер звіримо свої знання про добро зі словником (зчитується визначення категорії добра із словників)

Завдання:

- Де найяскравіше світять зорі, і де ми робили перші кроки, де у нас були перші відкриття, перші розчарування?

- Хто перший у вашому житті допомагає пізнати суть добра? У кого найдобріші очі, найкрасивіші коси, найласкавіші в світі руки?

Уважно послухайте оповіданнячко

Маленька дівчинка приїхала з мамою у велике місто. Пішли вони на базар. Мама вела доньку за руку. Дівчинка побачила щось цікаве. На radoщах заплескала в долоні. І загубилась в юрбі. Загубилась і заплакала:

- Мамо!... Де моя мама? Люди оточили дівчинку і питають:

- Як тебе звуть дівчинко?

- Оля.

- А маму як звуть? Скажи, ми зараз її знайдемо.

- Маму звуть... мама... матуся. Люди усміхнулись. І знову питають:

- Ну, скажи, які в твоєї мами очі: карі, сині, блакитні, сірі?

- Очі в неї... найдобріші...

- А коси? Які в мами коси – чорні, русі?

- Коси... найкрасивіші...

- Знов усміхнулись люди. Питають:

- Ну скажи, які в неї руки? Може, якась родимка у неї на руках є, згадай!

- Руки в неї ... найласкавіші.

Пішли люди і оголосили по радіо «Загубилась дівчинка. У її мами найдобріші очі, найкрасивіші коси, найласкавіші в світі руки». Як ви думаєте, знайшлася мама? Чому ви так думаєте?

Мама дала нам життя. Вона нас жаліє, коли ми поранимо пальчик, вона недосипає ночей, коли ми хворіємо, вона завжди піклується про нас, навіть тоді, коли ми виростемо і станемо дорослими. Отже, віддячте мамі своєю добротою, щоб у неї менше було сивих волосинок.

Робота в парах

Закінчіть речення «Мені добре, коли...»

«Бути милосердним – це...»

Святковий обід

Ніна живе у великій родині. В неї мати, батько, два брати, дві сестри і бабуся. Ніна в родині найменша, їй восьмий рік. Бабуся найстарша: їй уже вісімдесят два. Коли сім'я обідає, в бабусі тремтять руки. Несе вона ложку до рота, ложка тремтить і з неї капає на стіл.

Незабаром у Ніни день народження. Мама сказала, що на її іменини буде в них святковий обід. На обід Ніна запросить своїх подруг. Ось і гості прийшли. Мама накриває стіл білою скатертиною. А Ніна думає: «Це ж і бабуся за стіл сяде. А в неї руки тремтять... Подруги сміятимуться. Розкажуть потім у школі: В Ніниної бабусі руки тремтять».

Ніна тихенько й каже:

- Мамо, нехай бабуся з нами за стіл не сідає.

- Чого? – дивується мати.

- У неї руки тремтять. На стіл капає.

Мама зблідла. Не сказала ні слова, зняла зі столу білу скатертину й сховала її в шафу.

Вона довго сиділа мовчки. А потім сказала: «Бабуся нездужає. Тому святкового обіду не буде. Вітаю тебе Ніно з днем народження. Моє тобі побажання – бути людиною».

Запитання: Що означає бути людиною?

Висновок: Бути людиною – це поважати старість, дбайливо й терпимо ставитися до проявів старості, пам'ятаючи, що ніхто в цьому житті не вічний, кожен буде старим і немічним.

Ми з вами поговорили про маму, бабусю. А про кого з найрідніших людей ми забули?

Зачитаю оповідання «Наш тато одужав».

У синьоокої Катрусі сьогодні велика радість. Більше року хворів її тато. В лікарні лежав, три операції переніс. Мама і Катруся усе горювали. Не раз, бувало, Катруся вночі прокинеться й чує: мама тихо плаче. А сьогодні татко вже на роботі. Здоровий і бадьорий. Радісно сяють Катрусині очі. Як прийшла вона до школи, зустріла й поділилася радістю:

- Наш тато одужав.

- Петько і Грицько подивились на Катрусю, знизали плечима й нічого не сказавши побігли ганяти в м'яч. Катруся підійшла до дівчаток.

- Наш тато одужав, - сказала вона й засяяла на radoщах. Одна із них, Ніна, здивовано спитала:

- Ну то й що?

Катруся відчула, як до горла підкотилася грудка і їй стало важко дихати. Вона відійшла до самотньої тополі на краю шкільного подвір'я і заплакала.

- Чого ти Катрусю плачеш? – почула вона тихий, ласкавий голос. Підводить голову, Костик, мовчазний хлопчик, що сидить за останньою партою.

- Наш тато одужав, - каже, схлипуючи Катруся.
- Ой, як здорово! – зрадів Костик.
- Біля нашого дому в бору зацвіли проліски. Зайдемо після уроків до нас, нарвемо і понесемо вашому татові. Як би хто знав, як було радісно на душі у Катрусі.

Запитання:

Чому ж так радісно було на душі у Катрусі?

Висновок: Бути добрим – це не тільки здатність допомагати, а також співчувати. Бути добрим – це здатність радіти чужим радощам, успіхам, сприймати чужу радість, як свою.

Звучить пісня «Бути добрим»

Добрим бути просто чи не просто? Не залежить доброта від зросту, і дитина робить добру справу, як не кине друга на поталу. Як людей полюбиш, пошануєш, силу для добра в душі відчуєш. І закрутиться земля скоріше, якщо разом станемо добріші, доброта з роками не старіє, доброта від холоду зігріє. І якщо вона як сонце світить, то радіють і дорослі діти й діти.

Дорогі діти! Давайте зараз заглянемо у свою душу і дамо відповідь на таке питання: чи завжди наші слова відповідають вчинкам? Що красномовніше говорить про здатність творити добро – красиве слово, не підкріплене ділом, чи конкретною справою?

Зараз послухаємо оповідання «Сьома дочка»

Сьома дочка

Було в матері сім дочок. Ось поїхала мати в гості до сина, а син жив далеко-далеко. Повернулась додому аж через місяць. Коли мати ввійшла до хати, дочка одна за одною стали говорити, як вони збудувалися за матір'ю.

- Я скутила за тобою, немов ластівка за сонячним промінням, - сказала перша дочка.

- Я чекала тебе, як суха земля жде краплину дощу, - промовила друга дочка.

- Я плакала за тобою, як маленьке пташеня плаче за пташкою, - сказала третя.

- Мені було тяжко без тебе, як бджолі без квітки, - щебетала четверта.

- Ти снилась мені, як троянді сниться краплина роси, - промовила п'ята.

- Я виглядала тебе, як вишневий садок виглядає соловейка, - сказала шоста.

А сьома дочка нічого не сказала. Вона роззула матусю і принесла їй води у ночвах – помити ноги.

Запитання:

Хто найбільше любив свою матір?

Висновок: Добро – дієве. Воно любить конкретні справи.

Керуйтеся в своєму житті принципом: «Якнайменше красивих фраз, якнайбільше красивих справ».

Ми тільки-но поговорили на тему: «Добро і сім'я», де сказали, що сім'я – це маленька спільність рідних по крові людей.

А якщо взяти багато сімей і з'єднати їх, то це буде вже народ.

З давніх-давен народ збирав перлини мудрості, які передалися із уст в уста. Є в народній скарбниці і прислів'я про добро та зло.

Робота в групах

Завдання:

Перед вами конверти, в яких ви знайдете, слова про добро. Той, хто зробить це першим, отримає приз.

Цим не обмежуємося скарбниця української народної творчості про добро і зло.

Запитуються прислів'я, що записані на дошці:

1. Добро плодить добро, а зло плодить зло.
2. Добро не пропадає, а зло умирає.
3. Не все добре, що солодке.
4. Ти до нього з добром, а він до тебе з колом.
5. Не всяка стежка без спориша, не в кожній людині добра душа.
6. Добрий чоловік і сусідів дім від вогню збереже.
7. Від лиха до добра недалеко дорога.
8. З добрим дружись, а злого й лихого стережись.
9. Не сподівайся за добро дяки.
10. Злий плаче від зависті, а добрий від радості.
11. Все зле – все немудре.
12. У кого є злість, той своє серце їсть.
13. Хто сам не знав зла, не вміє шанувати добра.
14. Злий сам себе б'є.
15. Злість до добра не доводитьь.

Про добро ми поговорили. А поняття, яке стоїть пліч-о-пліч з добром, називається – милосердя.

Давайте пізнаємо природу цього слова. Як ви думаєте, що воно означає?

Запитую визначення з словника В. Даля поняття «Милосердя». Розповідь про історію виникнення організації «Червоний Хрест», принципи діяльності.

Випробування

Діти розв'язували задачу. Стояла тиша. Раптом в двері хтось постукав. В клас зайшов директор і сказав: «Привів нову ученицю». Всі побачили маленьку ученицю. Тридцять пар очей дивилися на нову школярку. Дівчинка була горбатою.

В учителя забилося серце. Він дивився в очі школярам, сам відчував, що в його очах – молитва : «Хай не побачить дівчинка в ваших поглядах, дорогі діти, ні подиву, ні насмішки».

В дитячих очах учитель побачив радість: приїхала нова учениця. Вони дивилися тільки в очі – і ласкаво посміхалися.

Учитель сказав : «Її звати Оля. Вона приїхала до нас здалеку. Хто уступить їй місце за першою партою? Бачите, яка вона маленька». Всі шість

хлопчиків і дівчаток, які сиділи за першою партою, підняли руки і стали просити: «Я перейду!»

Оля сіла за першу парту.

Запитання:

Як ви гадаєте : клас витримав випробування?

Висновок: Бути добрим – це бережливо ставитись до слабших від себе, до інвалідів, розуміючи, що здоров'я - це божий дар і ми не повинні хизуватися ним перед слабшими за себе. Здорова і красива фізична оболонка не завжди свідчить про духовне багатство і душевну красу, а в немічному тілі може бути багатий внутрішній зміст, любов до оточуючих, милосердне ставлення до інших.

«Не будьте байдужим, байдужість смертоносна для душі»(М.Горький)

Діти. Ми поговорили про ставлення до найближчих людей – батька, матері, бабусі, про ставлення до слабших себе та інвалідів, а тепер давайте поговоримо про ставлення до братів і сестер наших молодших – тварин, які є частинкою природи, і теж мають серце, очі, вуха, відчують тепле відношення до себе.

Запитання:

Як Ви розумієте вислів, написаний на дошці : «Захистіть дітей і тварин. У них немає права голосу, у них немає права вибору».

Послухаємо оповідання

Посиротів

Юрко прийшов до школи з рогаткою. До уроків було ще чимало часу. Він сів під кущем бузку й став дивитися на горобців, що весело цвірінькали, плигаючи з гілки на гілку.

Враз всі горобці знялись й кудись полетіли. Залишився один. Він цвірінькав тихо і ласкаво. Потім став дзьобиком чистити пір'ячко. Юрко націлівся з рогатки й пустив у нього камінець.

Юркові стало страшно : «Невже це я зробив?» - подумалось йому. Тут відчув, як хтось поклав йому руку на плече. Панас Іванович відхилив гілку, і Юрко побачив на бузковій гілці горобине гніздо. З нього виглядало п'ятеро пташенят. Голі, безпомічні, вони жалібно пищали, роззявляли дзьобики.

- Вони тепер лишилися без матері, - тихо сказав Панас Іванович.

- А якби з твоєю мамою хтось таке вчинив...Юрко стояв блідий і мовчазний.

- Ну що ж, іди на урок, - зітхнув Панас Іванович.

- Допомогти цим бідолашкам ніхто вже не зможе...

Уночі Юрко зовсім не спав. Йому ввижались пташенята , що роззявили дзьобики й жалібно пищали, гукаючи матусю.

Запитання:

Як ви оцінюєте вчинок Юрка ? Що керувало ним, коли він вбив пташку?

Висновок: Людина на те і людина, щоб оцінювати і зважувати свої дії і вчинки. Часто людська легковажність і байдужість стає причиною страждань

і невлаштованості братів наших молодших. Отже, не будьте байдужими. Пам'ятайте, що всі ми – діти Космосу і народжені для того, щоб плекати добро.

А тепер давайте уважно прослухаємо випадок, який дійсно відбувся з моїми знайомими дітьми в реальному житті.

Ви пішли в ліс. В лісі було дуже красиво. Клас підійшов до галявини, де росли білі ромашки. Один з хлопчиків так сподобав галявину, що пірнув у це царство квітів і покачався по квітах. Дівчинка Катя подумала, що треба нарвати для мами букет ромашок, адже завтра у мами день народження.

Запитання:

Хто з дітей найбільше любить красу, природу? Зробіть власний висновок.

Запитання:

А тепер скажіть чи все красиве – добре?

Краса і потворність

На сонячній галявині живе красуня – Краса. У неї багато-багато квітів. Як тільки є в світі квіти – всі ростуть у неї на галявині. Коли тихі сутінки опускаються на землю і все живе лягає спати, Краса іде до людей. Заходить в будинок, підходить до сплячої людини, кладе в головах квітку... Якщо людина спить так, що не чує ні завивання вітру, ні гуркоту грому, вона ніколи не бачить подарунка Краси. Тому що слідом за Красою їде від будинку до будинку Потворність. Це жахлива істота. В її злих очах ненависть і презирство до людей. Вона живе десь в смердючому болоті. Хто не відчував Краси, не прокинувся, не взяв квітку, не замилювався нею – вона до того і заходить, бере квітку і подає, - ніби яструб пташину, яка випала з гнізда. І сон людини, до якого прийшла Потворність, робить важким і тривожним. Сняться йому голі віти дерев і засохле поле.

Діти, скажіть будь ласка, чому існує Краса і Потворність?

Висновок: Однією з ознак Доброти є вміння бачити, сприймати і цінувати красу, все красиве в оточуючому світі. Все красиве від Любові, від Добра, все потворне від людської байдужості, заздрості, злоби.

А тепер послухайте оповідання про красиве і корисне.

Хризантема і цибулина

Недалеко від хмари росла Хризантема. На спаді літа вона зацвіла ніжним, рожевим цвітом і милувалася своєю красою. Її квіти шепотіли: «Які ми красиві...». А поруч з Хризантемою росла Цибулина. Ну, звичайнісінька цибуля. На спаді літа Цибулина доспіла, зелене пір'я зів'яло, й від неї відгонило гострим духом. Хризантема зморщила носа й каже:

- Як неприємно від тебе пахне! Дивлюся, навіщо люди тебе сіють, мабуть, щоб відлякувати бліх.

Цибулина мовчала. Проти Хризантеми вона відчувала себе простачкою. Певно, що жінка зараз скаже: «Які гарні квіти в Хризантеми!». Жінка справді підійшла до Хризантеми й сказала:

- Які гарні квіти!

Хризантема аж танула від утіхи. Потім жінка нахилилась, вирвала Цибулину, роздивилася й вигукнула:

- Яка гарна цибулина!

Хризантема нічого не могла збагнути. Вона собі думала: « Невже й Цибулина може бути гарною?»

Запитання:

А ви як думаете? Може бути гарною цибулина?

Висновок: Запам'ятаймо, що все, що нас оточує – це багатство, яке треба берегти і примножувати. В природі все доцільне. І цибулина, і будяк, і лопух по-своєму красиві, їх краса, може, не така яскрава, як краса хризантем, троянд, але вона не менш приваблива.

Запитання:

А яку квітку ми називаємо квіткою сонця?(соняшник)

Отже, на прощання я хочу прочитати оповідання про небесне світило, яке є прообразом доброти, світла і любові

Квітка сонця

На високому стеблі велика квітка із золотистими пелюстками. Вона схожа на сонце. Тому і називають квітку соняшником. Спить уночі соняшник, схиливши золоті пелюстки. Та як тільки сходить ранкова зоря, пелюстки тремтять. То соняшник жде сходу сонця. Ось уже сонце викотилось з-за обрій. Соняшник повертає до нього свою золоту голівку і дивиться, дивиться на червоне вогняне коло.

Усміхається соняшник до сонця, радіє. Вітає його:

- Добрий день, сонечко, я так довго ждав тебе вночі. Сонце піднімається все вище і вище, пливе по небу. І соняшник повертає за ним своє золоту голівку. Ось воно вже заходить за обрій, і соняшник востаннє усміхається цього золотому промінню. Зайшло сонце.

Повертає соняшник голівку туди, де завтра зійде сонечко. Спить золота квітка й сниться їй ранкова зоря.

Висновок: Сьогодні ми говорили про добро і милосердя. Ви збагатилися знаннями про добро. Хотілось би, щоб після цього уроку кожен з вас осмислив свою життєву позицію і став добрішим, кращим, досконалішим.

Ми повертаємося до нашого доброго сонечка, що ви намалювали на дошці, і виконаємо таке завдання: напишіть над кожним промінцем сонечка риси доброї людини.

Золоте правило:

1. Ставитися до інших так, як ви б хотіли, щоб ставились до вас.
2. Поважати інших, особливо старших і слабших від себе.
3. Слухати маму, тата, бабусю.
4. Не сміятися над каліками.
5. Любити і берегти природу, тварин.
6. Не проходити байдуже мимо людської біди, горя, розпачу.
7. Не залишати тварин у біді.
8. Любити природу і все живе. Бережливо ставитися до краси.
9. Уміти не тільки співчувати у горі, а й порадіти чужому успіху.

А я бажаю вам успіхів у постійній роботі над собою. Хай множаться зерна добра в ваших душах.

Чижук Неля та Панчук Валерія – учениці 3 класу, передають свої іграшки представниці Червоного хреста

Ще на початку квітня учні виготовили та повісили скриньку для збору коштів онкохворим дітям району

Члени комісії волонтерів урядковують могилу воїнів УПА

«Четвертокласники біля книжкової виставки «Твори добро на радість людям»

